

Şâfiî Mezhebinin Muharrirlerinden

İMÂM RÂFİÎ

(ö. 623/1226)

İbrahim SİZGEN

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2018

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademişyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-158-2

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

Kitap Adı

Şâfi Mezhebinin Muharrirlerinden
İMÂM RÂFİİ
(ö. 623/1226)

Kapak ve Sayfa Tasarımı

Akademişyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

25465

Yazar

İbrahim SİZGEN

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Editör

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Selim ASLAN

DOI

10.37609/akya.1847

GENEL DAĞITIM

Akademişyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademişyen.com

www.akademişyen.com

ÖNSÖZ

1986 yılında Adana'nın Seyhan ilçesin'de doğdu. İlkokulu Seyhan ilçesine bağlı Bekir Hanife Akata ilköğretim okulunda tamamladı. İlkokulu bitirdikten sonra İslâmî ilimler tadrîsi için Siirt/ Tillo Memdûhiyye Kur'an Kursu'na kaydoldu.

İslâmî ilimler yanında Siirt Anadolu İmam-Hatip Lisesine kaydolarak 2006 yılında lise ve medrese eğitimini birlikte tamamladı. 2010 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde İmam-Hatip olarak görev aldı. 2012 yılında Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesini kazanarak 2015 yılında buradan mezun oldu. Aynı sene Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslam Bilimleri İslam Hukuku Anabilim Dalı'nda Yüksek Lisans eğitimine başladı.

2016 yılında Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından düzenlenen İhtisas sınavını kazanarak İstanbul Dini Yüksek İhtisas Merkezi Müdürlüğüne Kursiyer olarak atandı. 2017 yılı Mart ayında da Mustafa Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam Hukuku Anabilim Dalı'nda Araştırma Görevlisi olarak akademik hayata başladı.

2017 yılı Eylül ayında "Şâfiî Fukahâsından Râfi el-Kazvînî'nin Hayatı ve Mezhepteki Konumu" adlı Yüksek Lisans tezini jüri önünde savunarak tamamladı. Yazar, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Temel İslam Bilimleri İslam Hukuku Anabilim Dalı'nda Doktora yapmakta ve iyi düzeyde Arapça bilmektedir.

İbrahim SİZGEN

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	1
1. ŞÂFÎ MEZHEBİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ	2
1.1. Şâfi Mezhebinin Ortaya Çıkışı (H. 195-204/811-819).....	2
1.2. Mezhebin Nakil Dönemi (H. 204-270/819-883).....	6
1.3. Mezhebin İstikrarı ve Yayılması (H. 270-505/883-1111)....	9
1.4. Mezhebin Tahrir ve Tenkih Dönemi (H. 505-1004/1111-1596).....	20
1.4.1. H. 505-899/1111-1494 Yılları Arası Tenkih Faaliyetleri	21
1.4.1.1. Râfi el-Kazvîni'nin Tenkih Faaliyeti	21
1.4.1.2. Nevevi'nin Tenkih Faaliyeti.....	21
1.4.2. H. 899-1004/1494-1596 Yılları Arası Tenkih Faaliyetleri	23
1.4.2.1. Râfi'nin İbn Hacer el-Heytemî ve Şemsüddîn er-Remli'nin Tenkih Faaliyetlerine Olan Etkisi	23
1.4.2.2. Birinci ve İkinci Tenkih Arasındaki Farklar	24
2. RÂFÎ el-KAZVÎNÎ'NİN YAŞADIĞI DÖNEM VE HAYATI....	25
2.1. Yaşadığı Dönemin İktisadî Durumu	25
2.2. Yaşadığı Dönemin Sosyal Durumu	26
2.3. Yaşadığı Dönemin Siyasal Durumu	27
2.4. Doğumu ve Nesebi	29
2.5. Eğitimi ve Terbiyesi	31
2.6. Alçakgönüllü Oluşu ve Tevazuu.....	34
2.7. Râfi'nin Vefatı	35
2.8. İlmî Kişiliği ve Âlimlerin Râfi'ye Olan Övgüleri	36
2.9. Râfi el-Kazvîni'nin Ailesi	39
2.10. Belli Başlı Hocaları	44
2.11. Belli Başlı Talebeleri	52
2.12. Râfi el-Kazvîni'nin Eserleri	56
2.12.1. Fethu'l-Azîz fî Şerhi'l-Vecîz	56

2.12.2. el-Muharrer fî Furû‘î’-ş-Şâfiî.....	60
2.12.3. el-Mahmûd fî’l-Fıkh	62
2.12.4. eş-Şerhu’s-Sağîr li’r-Râfiî ‘ale’l-Vecîz li’l-Ğazâlî....	62
2.12.5. et-Teznîb fî’l-Furu‘	63
2.12.6. er-Ravda fî Furû‘î’ş-Şâfiî.....	64
2.12.7. Şerhu Müsnedi’s-Şâfiî	64
2.12.8. el-Îcâz fî Ahtârî’l-Hicâz.....	65
2.12.9. et-Tedvîn fî Zikri Ehli’l-‘İlmi bi Kazvîn	66
2.12.10. el-Emâlî’s-Şâriha li Müfredâtî’l-Fâtiha	67
2.12.11. Erba‘ ûne Hadîsen.....	67
2.12.12. Sevâdu’l-‘Ayneyn fî Menâkıbî’l-Ğavsi Ebi’l-‘ Alemeyn.....	68
3. RÂFİÎ el-KAZVÎNÎ’NİN MEZHEPTEKİ KONUMU.....	68
3.1. İki Şeyhten (Şeyhan) Biri Olma Ünvanını Alması.....	68
3.2. Râfiî’nin Fıkıhçılığı.....	70
3.3. Râfiî’nin Bazı Fıkhî Görüşleri.....	74
3.3.1. Altın ve Gümüş Tabakların Kullanılmasının Hükmü	74
3.3.2. Namazda Selam Vermek.....	75
3.3.3. Teravih Namazı.....	76
3.3.4. Cemaatle Namaz Kılmanın Hükmü.....	77
3.3.5. Hadeste Kullanılan Suyun Hükmü	78
3.3.6. İnsan Ölüsü	79
3.3.7. İstincanın Hükmü	79
3.3.8. Cünüp Olan Kişinin Namaz Kılması	80
3.3.9. Kişinin Hayızlı Eşiyle Cima Yapmasının Hükmü	81
3.3.10. Göbek ve Diz Arası İstimtada Bulunmanın Hükmü. 82	
3.3.11. Cemaatle Kılınan Namazda Fatiha Okumanın Hükmü 82	
3.3.12. Fatiha’dan Sonra Zammı Sure Okumanın Hükmü ...	83
3.3.13. Namazda Kunut Duası Okumanın Hükmü.....	84
3.3.14. Nikâh Akdi Esnasında Tezvîc Kavramının Kullanılması.....	85
3.3.15. İğne Darbesiyle Öldürmede Kıyasın Hükmü.....	85
SONUÇ.....	87
ÖZET	89
KAYNAKÇA	90

KAYNAKÇA

AHMED ALİ, Muhammed İbrahim, “el-Mezheb ‘İnde’ş-Şâfiî”, *Kral Abdulaziz Üniversitesi Dergisi*, sy., 2, 1978, s. 1-24.

ALTIKULAÇ, Tayyar, “Ebü'l-‘Alâ’ el-Hemedâni”, *DİA*, 1994, X, 286-287.

ASKALÂNİ, Ebu'l-Fadl, Ahmed b. Ali b. Muhammed b. Ahmed b. Hacer (ö. 852/1449), *et-Telhîsu'l-Habîr fî Tahrîci Ehâdîsi's-Şerhi'l-Kebîr*, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, ts.

_____ *Tevâlî'te'sis bi-me'âlî İbn İdrîs*, thk. Ebu'l-Fedâ Abdullah el-Kâdi, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 1986.

ASLAN, Mehmet Selim, “Şâfiî Mezhebinde Sahabî Kavlinin Hüccet Değeri ve Fıkhî Konulara Yansıması”, İslam Medeniyetinin Kurucu Nesli Sahabe III, Milletlerarası Tartışmalı İlmî Toplantı, Tebliğ Özetleri, Sakarya, 30 Eylül-01 Ekim 2017, s. 90.

AYBAKAN, Bilal, “Şîrâzî, Ebû İshâk”, *DİA*, 2010, XXXIX, 184-186.

_____ “Şâfiî Mezhebi”, *DİA*, 2010, XXXVIII, 233-247.

_____ “Taberî Ebu't-Tayyib”, *DİA*, 2010, XXXIX, 313-314.

_____ “Râfiî”, *DİA*, 2007, XXXIV, 394-396.

_____ “Rebî' b. Süleyman el-Murâdî”, *DİA*, 2007, XXXIV, 496-497.

_____ *İmam Şâfiî ve Fıkh Düşüncesinin Mezhepleşmesi*, İz Yayıncılık, İstanbul, 2011.

AYNİ, Mahmûd b. Ahmed b. Musa b. Ahmed Bedruddîn (ö. 855/1451), *el-Binâye Şerhu'l-Hidâye*, thk., Emin Salih Şaban, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 1999.

AZİZ, Shirwan Naji, “Hayâtu'l-İmâm Ebi'l-Kâsım er-Râfiî ve Cuhûduhu'l-İlmiyye”, *İslâmî İlimler Fakültesi Dergisi*, Süleymaniye, 12.05.2011, s. 292-331.

BAĞDÂDÎ, İsmâil Paşa (ö. 1338/1920), *Hediyyetu'l-'Arifn*, Beyrut, 1951.

BAĞDÂDÎ, Şihâbuddîn Ebû Abdillâh Yâkût b. Abdillâh el-Hamevî (ö. 626/ 1229), *Mu'cemü'l-büldân*, Dâru Sâdir, Beyrut, ts.

BAĞAVÎ, Hüseyin b. Mesud (ö. 516/1117), *Şerhu's-Sünne*, thk., Şuayb el-Arnaût, el-Mektebetü'l-İslâmî, Beyrut, 1983.

BAKKAL, Ali, “Rûyânî, Abdülvâhid b. İsmâil”, *DİA*, 2008, XXXV, 275.

BEYHAKÎ, Ebu'l-Fadl Muhammed b. Hasan (ö.458/1066), *Menâkibu's-Şâfiî*, thk., Seyyid Ahmed es-Sakr, Daru't-Turâs, Kâhire, 1985.

BEYHAKÎ, Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyin b. Ali (ö. 458/1066), *Sünenü'l-Kübrâ*, thk., Muhammed Abdulkadir Ata, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2003.

BEROJE, Sahip, *Re'y Hadis Tartışmalarında Hanefî ve Şâfiîler*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 1994.

BUHÂRÎ, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmail (ö. 256/870), *el-Câmiu's-Sahîh*, el-Mektebetü's-Selefiyye, Kahire, h. 1403.

CÜVEYNÎ, Abdülmelik b. Abdillâh b. Yûsuf (ö. 478/1085), *Nihâyetü'l-Matlab fî Dirâyeti'l-Mezheb*, thk., Abdülazîm Mahmûd ed-Dîb, Daru'l-Minhâc, 2007.

_____ *Müğsîü'l-Halk fî Tercîhi'l-Kavli'l-Hak*, el-Matbaatü'l-Mısıriyye, 1934.

ÇALIŞKAN, Necmettin, *Habenneke ve Nüzûl Sıralı Tefsiri*, Şule Yayınları, İstanbul, 2017.

DÂĞİSTÂNÎ, Murtezâ Alî b. Muhammed el-Muhammedî, *el-Medhal ilâ Usûli'l-İmâm eş-Şâfiî*, Daru's-Selâm, Dağıstan, 2008.

DAKR, Abdulğani, *el-İmâmu'ş-Şâfiî Fakîhu's-Sünneti'l-Ekber*, Daru'l-Kalem, Dimaşk, 1996.

DÂVÛDÎ, Muhammed b. Ali b. Ahmed Şemsüddîn (ö. 945/1539), *Tabakâtu'l-Müfessirîn li'd-Dâvûdî*, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, ts.

DEMİRTAŞ, Emrah, *Merğînânî'nin El-Hidâye Adlı Eserinin Hadd ve Kıyas Bölümlerinde İmam Şâfiî'ye İsnad Edilen Görüşlerin Tespiti*, Yüksek Lisans Tezi, Van, 2016.

DERDİR, Ahmed b. Muhammed b. Ahmed (ö.1201/1786), *Akrabu'l-Mesâlik li Mezhebi'l-İmâm Mâlik*, Mektebetu Eyyûb, Nijerya, 2000.

DİB, Abdülazîm (ö. 1431/2010), "CÜVEYNÎ, İmâmü'l- Haremeyn", *DİA*, 1993, VIII, 141-144.

DİMYÂTÎ, Ebû Bekir b. Muhammed Şettâ (ö. 1302/1885), *İ'ânetu't-Tâlibîn 'alâ Halli Elfâzi Fethi'l-Mu'in*, Daru'l-İhyâi'l-Kütübi'l-Arabî, ts.

DESÛKÎ, Şemsüddîn Muhammed b. Ahmed Arefe (ö.1230/1815), *Hâşiyetu'd-Desûkî 'ale'ş-Şerhi'l-Kebîr*, Daru İhyâ-i Kütübi'l-'Arabî, ts.

DÜBEYSÎ, Hâfız Ebû Abdillâh Muhammed b. Saîd (ö. 637/1239), *Zeylu Târîhi Medîneti's-Selâm*, thk., Beşşâr 'Avvâd Ma'rûf, Daru'l-Ğarbi'l-İslâmî, Beyrût, 2006.

EBU'L-BEREKÂT, Mecduddîn (ö. 652/1254), *el-Muharrer fi'l-Fikh 'alâ Mezhebi'l-İmâm Ahmed b. Hanbel*, Daru'l-Kütübi'l-Arabî, Beyrut, ts.

EBÛ DÂVÛD, Süleyman b. Eş'as (ö. 675/1277), *Sahîhu Sünen-i Ebi Dâvûd*, Mektebetü'l-Maarif, Riyad, 1998.

EBÛ HÂKE, Ahmed, *Mu'cemu'n-Nefâis el-Vasît*, Daru'n-Nefâis, Beyrût, 2007.

EBÛ ZEHRRA, Muhammed (ö. 1394/1974), *eş-Şâfiîyyu Hayâtuhu, Asruhu, Ârâuhû ve Fikhuhu*, Daru'l-Fikri'l-'Arabî, 1978.

EFENDİOĞLU, Mehmet, "Müsessel", *DİA*, XXXII, 85-86.

ĞAYZÂN, Hudâ Yûsuf, "el-Muharrer fi'l-Fikhî'ş-Şâfiî li Abdilkerîm er-Râfiî", *Ürdün Üniversitesi İslâm Hukuku Bilimleri Dergisi*, sy., 2, XLI, 1255-1277.

GAZZÂLÎ, Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed b. Muhammed (ö. 505/1111), *el-Vecîz fi Fikhi'l-İmâm eş-Şâfiî*, thk., Ali Muavved, Şeriketu'd-Dari'l-Erkâm b. Ebi'l-Erkâm, Beyrut, 1997.

ĞAZZÎ, Ebû Abdillâh Şemsüddîn Muhammed b. Kâsım b. Muhammed (ö. 918/1512), *Fethu'l-Karîbi'l-Mucîb fi Şerhi Elfâzi't-Takrib*, Daru İbn Hazm, Beyrut, 2005.

ĞUFEYS, Halit b. Muhammed b. Cârullah, *Tahkîku Hâdimi'r-Râfiî ve'r-Ravda*, Yüksek Lisans Tezi, el-Mektebetü'l-'Arabîyyetu's-Suudiyye, 2015.

HABÎB, b. Tâhir, *el-Fikhu'l-Mâlikî ve Edilletuhu*, Daru İbn Hazm, Lübnan, 1998.

HÂCİ HALİFE, Mustafa b. Abdillâh er-Rûmî (ö. 1067/1657), *Keşfu'z-Zunûn 'an esâmî'l-Kütübi ve'l-Fünûn*, Daru İhyâi't-Türâsi'l-'Arabî, Beyrut, 1992.

HEYTEMÎ, Ahmed b. Muhammed b. Ali b. Hacer (ö. 974/1566), *Tuhfetu'l-Muhtâc fi Şerhi'l-Minhâc*, el-Mektebetü't-Ticâriyyetu'l-Kübrâ, Mısır, 1983.

HUDARÎ BEK, Muhammed (ö.1345/1927), *Muhâdarâtu Tarihi'l-İslâmiyye*, thk., Muhammed el-Osmânî, Daru'l-Kalem, Beyrût, 1986.

HÜSEYNÎ, Ebû Bekir b. Hidâyetillâh (ö. 456/1014), *Tabakâtu'ş-Şâfiîyye*, thk., 'Adil Nuveyhid, Daru'l-Âfâki'l-Cedîde, Beyrût, 1979.

HÜSEYNÎ, Takiyüddîn Ebû Bekir b Muhammed (ö. 829/1426), *Kifâyetu'l-Ahyâr fi Halli Ğayeti'l-İhtisâr*, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 2001.

İBN KÂDÎ ŞÜHBE, Ebu Bekir b. Ahmed b. Muhammed b. Ömer b. Muhammed (ö. 851/1448), *Tabakâtu's-Şâfiyye*, thk., Abdulalim Han, Maarifu'l-Osmaniyye, Haydarâbad, 1979.

İBN KUDÂME, Ebû Muhammed Abdullah b. Ahmed b. Muhammed el-Makdisî (ö. 620/1223), *el-Kâfi*, thk., Abdullah b. Abdulmuhsin et-Turkî, Daru Hicr, ts.

İBN KESİR, İmâdüddîn İsmail b. Ömer (ö. 774/ 1373), *Tabakâtu's-Şâfiyye*, thk., Abdulhafız Mansûr, Daru'l-Medâri'l-İslâmî, Beyrût, 2004.

İBN NECCÂR, Takiyyuddîn Ebu'l-Bekâ Muhammed b. Ahmed b. Abdilazîz b. Alî el-Fetûhî (ö. 972/1564), *Şerhu'l-Kevkebi'l-Münîr*, thk., Muhammed ez-Zuhaylî, Mektebetu'l-'Abîkân, 1997.

İBN SALÂH, Takiyyüddîn Ebû 'Amr Osmân b. Abdîrahmân eş-Şehrezûrî (ö. 643/1245), *Tabakâtu'l-Fukahâi's-Şâfiyye*, thk., Mueddîn Alî Necîb, Daru'l-Beşâiri'l-İslâmiyye, Beyrût, 1996.

İBN TAĞRİBERDÎ, Cemâluddîn Ebu'l-Mehâsin Yûsuf (ö. 884/1470), *en-Nucûmu'z-Zâhire fî Mulûki Mısır ve'l-Kâhire*, Daru'l-Kütüb, Mısır, ts.

İBNÜ'L-İMÂD, Ebû'l-Felâh Abdülhay b. Ahmed b. Muhammed es-Sâlihî el-Hanbelî (ö. 1089/1679), *Şezerâtu'z-Zeheb fî Ahbâri Men Zeheb*, thk., Mahmûd el-Arnâvût, Daru İbn Kesîr, Beyrût, 1991.

İBNÜ'L-ESİR, Ebû'l-Hasan Alî b. Ebi'l-Kerem Muhammed b. Muhammed b. Abdilkerîm b. Abdilvâhid (ö. 637/1239), *el-Kâmil fi't-Târîh*, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrût, 2003.

İBNÜ'L-MÜLAKKIN, Sirâcuddîn Ebî Hafs Ömer b. Alî b. Ahmed eş-Şâfiî (ö. 804/1401), *el-Bedru'l-Munîr fî Tahrîci'l-Ehâdisi ve'l-Âsâri'l-Vakıatı fi's-Serhi'l-Kebîr*, thk., Mustafa Ebu'l-Ğayt Abdülhay, Daru'l-Hicretî, el-Memleketu'l-'Arabîyyetu's-Suudîyye, 2004.

İBNÜ'L-MÜSTEVFÎ, Şeref b. Ebi'l-Berekât el-Mübârek (ö. 637/1239), *Târîhu Erbil el-Müsemâm Nebâhetu'l-Beledi'l-Hâmil bi Men Veredehu mine'l-Emâsil*, thk., Sâmi b. es-Seyyid Hamâsi's-Sakâr, Daru'r-Reşîd, Irak, ts.

İBNÜ'N-NAKİB, Şihâbuddîn Ebu'l-'Abbâs Ahmed el-Mısrî (ö. 769/1368), *'Umdu'tu's-Sâlik ve 'Uddetu'n-Nâsik*, Şuûnu'd-Dînîyye, Katar, 1982.

İSNEVÎ, Cemâluddîn Abdürrahîm b. el-Hasen b. Alî el-Ümevî (ö. 772/1370), *el-Mühimmât fî Şerhi'r-Râfî ve'r-Ravza*, thk., Ebu'l-Fadl ed-Dimyâtî, Daru İbn Hazm, Beyrût, 2009.

_____ *Tabakâtu's-Şâfiyye*, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Lübnan, 1987.

KALLEK, Cengiz, "Kaffâl Abdullah b. Ahmed", *DİA*, 2001, XXIV, 146.

_____ "Mâverdi", *DİA*, 2003, XXVIII, 180-186.

_____ "Kaffâl Muhammed b. Alî", *DİA*, 2001, XXIV, 146-148.

KANDEMİR, M. Yaşar, "Münzirî", *DİA*, 2006, XXXII, 35-37.

KAVÂSİMÎ, Ekrem Yûsuf, *el-Medhal ilâ Mezhebi'l-İmâm eş-Şâfiî*, Daru'n-Nefâis, 2003.

KEHHÂLE, Ömer Rızâ (ö.1408/1987), *Mu'cemü'l-Mü'ellifîn*, Muessesetu'r-Risâle, Beyrût, 1993.

KETBÎ, Muhammed b. Şâkir (ö.764/1363), *Fevâtu'l-Vefeyyât*, thk., İhsan Abbas, Daru Sâdir, Beyrût, ts.

KOÇYİĞİT, Yakup, *Muhyiddin en-Nevevi'nin Hayatı, Eserleri ve Sahih-i Müslim Şerhindeki Metodu*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya, 1989.

KÖSE, Saffet, "İsferâyîni Ebû Hâmid", *DİA*, 2000, XXII, 514.

KURDÎ, Ahmed, *el-Mezâhibu'l-Fikhiyyetu'l-Erba'atu Eimmetuhâ-Etvârûha-Usuluhâ- Âsârûhâ*, İdâretu'l-İftâ, Vizâretu'l-Evkâf ve's-Şuûni'l-İslâmiyye, Kuveyt, 2015.

MÂVERDÎ, Ebu'l-Hasan Ali b. Muhammed b. Habîb (ö. 450/1058), *el-İknâ' fi'l-Fikhi's-Şâfiî*, thk., Hıdır Muhammed Hıdır, Daru İhsan, İnan, 2000.

MES'ÛDÎ, Muhammed b. Redîd, *el-Mu'temed min Kadîmi Kavli's-Şâfiî 'ale'l-Cedid*, Daru 'Alemlî'l-Kütüb, Riyâd, 1996.

MEVSİLÎ, Abdullah b. Mahmud b. Mevdud (ö. 683/1284), *el-İhtiyâr li Ta'lîli'l-Muhtâr*, thk., Mahmud Ebû Dakik, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, ts.

MÛBÂREKFÛRÎ, Ebu'l-Âli Muhammed Abdurrahman b. Abdîrrahim (ö.1353/1934), *Tuhfetu'l-Ahvezî bi Şerhi Câmi'i't-Tirmizî*, Daru'l-Fikir, ts.

MÛSLÎM, Ebu'l-Hüseyn Müslim b. el-Haccâc (ö. 261/865), *Sahîhu Müslim*, thk., Muhammed Fuad Abdûlbaki, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Lübnan, 1991.

NEVEVÎ, Ebû Zekeriyâ Yahyâ b. Şeref (ö. 676/1277), *Tezhîbü'l-Esmâ ve'l-luğât*, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrût, ts.

_____ *Tashîhu't-Tenbîh*, thk., Muhammed el-İbrâhîm, Müessesetü'r-Risâle, 1996.

_____ *Ravdatu't-Tâlibîn ve 'Umdetu'l-Müftîn*, el-Mektebetu'l-İslâmî, Dimaşk, 1991.

_____ *Minhâcu't-Tâlibîn ve 'Umdetu'l-Müftîn*, Dâru'l-Minhâc, Lübnan, 2005.

NİSÂBÛRÎ, Ebu'l-Hüseyn Müslim b. el-Haccâc (ö. 261/865), *Sahîhu Müslim*, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 1991.

OKUYUCU, Nail, *Şâfiî Mezhebinin Teşekkül Süreci*, MUIFVY., İstanbul, 2015.

ÖZ, Mustafa, "Münetecubbüddîn el-Kummî", *DİA*, 2006, XXXII, 26.

ÖZEL, Ahmet, "Merverrûzî Ebû Alî", *DİA*, 2004, XXIX, 232-233.

_____ "Büveytî", *DİA*, 1992, VI, 500-501.

_____ "Zencânî, İzzeddîn", *DİA*, 2013, XLIV, 253-254.

_____ *Haneî Fıkıh Âlimleri ve Diğer Mezheplerin Meşhurları*, Türkiye Diyanet Vakfı, Ankara, 2014.

ÖZEN, Şükrü "İbn Süreyc", *DİA*, 1999, XX, 363-366.

_____ "İbnü'l-Mehâmîlî", *DİA*, 2000, XXI, 124-125.

_____ "Müzenî", *DİA*, 2006, XXXII, 246-247.

RÂFÎÎ, Abdülkerîm b. Muhammed b. Abdülkerîm b. el-Fadl el-Kazvîni (ö. 623/1226), *et-Tedvîn fi Ahbâri Kazvîn*, thk., Abdullah el-'Atâridî, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrût, 1987.

_____ *el-'Azîz Şerhu'l-Vecîz el-Ma'rûf bi's-Şerhi'l-Kebîr*, thk., Şeyh Alî Muhammed Mu'avvad Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, 1997.

_____ *et-Teznîb fi'l-Furû'*, thk., Ahmed Ferîd el-Müzeyyedî, Daru'l-Kütübî'l-İlmiyye, Beyrut, 2004.

_____ *Sevâdü'l-'Ayneyn fi Menâkibi'l-Ğavsî Ebi'l-'Alemeyn*, Mısır, Boulaq, h. 1301, Matba'âtü'l-Mîrîyye.

_____ *Şerhu Müsnedi 'ş-Şâfiî*, thk., Ebû Bekr Vâil Muhammed Bekr Zehrân, Vizâretü'l-Evkâfi'ş-Şuûni'l-İslâmiyyeti, Katar, 2007.

_____ *el-Muharrer fi Furû'î 'ş-Şâfiî*, thk., Ebû Yakûb Neş'et b. Kemâl, Daru's-Selâm, Kâhire, 2013.

SAFEDÎ, Salahuddîn Halîl b. Aybek (ö. 764/1363), *el-Vâfi bi'l-Vefeyât*, thk., Ahmed el-Arnaût, Daru lhyâi't-Turâsi'l-'Arabî, Beyrût, 2000.

SEMERKANDÎ, Alâuddîn (ö.539/1144), *Tuhfetu'l-Fukahâ*, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 1984.

SEKKÂF, 'Alevî b. Ahmed, *Muhtasaru'l-Fevâidi'l-Mekkiyye*, thk, Yûsuf b. Abdurrahman el-Meraşeli, Mektebetü Nizâm Ya'kûb el-Hâsse, Bahreyn, 2004.

SEZGİN, Fuat, *Târîhu't-Turâsi'l-'Arabî*, İdâretü's-Sakafe ve'n-Neşr, Suudi Arabistan, 1983.

SUYÛTÎ, Celâluddîn Abdurrahman (ö. 911/1505), *Tabakâtu'l-Müfessirîn*, Alî Muhammed Ömer, Mektebetu Vehbe, thk., Feccâle, 1976.

SÛBKÎ, Ebû Nasr Tâcüddîn Abdülvehhâb b. Alî b. Abdilkâfi (ö. 771/1370), *Tabakâtu'ş-Şâfiyyeti'l-Kübrâ*, thk., Abdulfettah Muhammed el-Hilû, Daru lhyâi'l-Kütübi'l-'Arabî, ts.

ŞA'BAN, Zekiyyüddîn, *İslâm Hukuk İlminin Esasları*, Terc. İbrahim Kâfi Dönmez, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2015.

ŞÂFÎÎ, Muhammed b. İdrîs (ö.204/820), *el-Umm*, thk., Rıfat Fevzi Abdülmuttalib, Daru'l-Vefa, 2001.

ŞÂYI, Abdurrahman b. Süleyman b. Hamîd, *el-Emâli'ş-Şâriha li Müfredâti'l-Fâtiha*, Suudi Arabistan, Ümmü'l-Kurâ Üniversitesi, 2007-2008.

ŞİRBİNÎ, Şemsüddîn Muhammed b. Muhammed el-Hatîb (ö. 977/1570), *Muğni'l-Muhtâc ilâ Ma'rifeti Ma'âni Elfâzi'l-Minhâc*, thk., Alî Muhammed Muavved, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 2000.

TAŞKÖPRÜ ZÂDE, Ahmed b. Mustafa (ö. 968/1561), *Miftâhu's-Sa'adeti ve Misbâhu's-Siyâdeti fi Mevdu'ati'l-'Ulûm*, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrût, 1985.

TOSUN, Nihat, *el-Azîz fi Şerhi'l Vecîz min Bâbi Salâti'l-Tatavvu' ilâ Âhiri Süneni Duhûli Mekkete Dirâseten ve Tahkîken*, Basılmamış Doktora Tezi, Ümmü'l-Kura Üniversitesi, Suudi Arabistan, 1997.

UĞUR, Mücteba, "Ebû 'Avâne el-İsferâyîni", *DİA*, 1994, X, 100.

UYANIK, Memet Zeki, İslâm Hukukunda Mahkûmun Hakları ve Mahkûma Yapılacak Muamele, *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, Konya, 2016, sy. XXVI, 331-391.

YÂFÎÎ, Ebû Muhammed Abdillâh b. Es'ad b. Alî b. Süleyman (ö. 768/1367), *Mirâtu'l-Cinân ve 'İbretu'l-Yakzân*, Daru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrût, 1997.

YAŞAROĞLU, Kamil, "İbnü's-Sabbâğ", *DİA*, XXI, 192-193.

ZEHEBÎ, Ebû Abdillâh Şemsüddîn Muhammed b. Ahmed b. Osmân (ö. 748/1348), *Siyeru A'lâmi'n-Nübelâ*, thk., Beşşâr Avvâd Marûf, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut, 1996.

_____ *Târîhu'l-İslâm ve Vefeyâti'l-Meşâhiri ve'l-A'lâm*, thk., Ömer Abdusselam Tedmûri, Daru'l-Kütübi'l-'Arabî, Beyrût, 1996.

ZİRİKLÎ, Ebû Gays Muhammed Hayrüddîn b. Mahmûd b. Muhammed b. Alî b. Fâris (ö. 1893/1976), *el-A'lâm*, Daru'l-İlmi li'l-Melâyîn, Beyrût, 2002.

ZUHAYLÎ, Vehbe (ö. 1436/2015), "el-Gazzâliyyu'l-Fakîh ve Kitâbuhu'l-Vecîz", *Mecelletü't-Turâsi'l-'Arabî*, Dimaşk, 1986, sy., XX, 79-108.

Diğer Kaynaklar

- www.feghweb.com/vb/t5031.html (08.07.2016).
- http://islamacademy.net/media.php?Item_Id=8231&parentid=1568 (09.07.2016).
- Wadod.com/Bookshelf/book/742 (10.07.2016).
- www.alukah.net/library/0/69498/ (11.07.2016).
- http://www.alukah.net/manu/files/manuscript_4407/makhtotat00.pdf (01.06.2017)
- <http://www.alukah.net/library/0/85380/> (01.06.2017)
- <http://www.ahlalhdeth.com/vb/showthread.php?p=1978423> (01.06.2017)
- <http://k-tb.com/manuscrit/dhahryah0570-> فتح العزيز في شرح الوجيز للقراني (01.06.2017)